

Samråd mellan Region Västerbotten och patient- och funktionshinderrörelsen

Tid och plats

2026-09-23, klockan 10:00 – 12:00

Digitalt via Teams

Närvarande

Kenneth Andersson, ordförande

Anders Jonsson, Neuroförbundet/Funktionsrätt

Robert Eklund, SRF

Therese Norman, VDTLF Västerbottens dövas teckenspråk länsförening

Svante Granberg, PSO/Funktionsrätt

Gabrielle Eriksson, strateg Ledningsstaben

Ann-Mari Alenius, FUB/Funktionsrätt

Gudrun Eliasson, Riksförbundet Hjärt-Lung

Kicki Lundmark, SRF

Anna Dahlén, ledamot

Carola Jatko, VDTLF Västerbottens dövas teckenspråk länsförening

David Grahn, HRF/Funktionsrätt

Jonas Karlberg, ledamot

Emma Brännström, sekreterare/utredare

Dagordning

10:00 Ordförande hälsar välkomna och samrådet utser justerare Ann-Mari Alenius.

10:00 – 10:20 Regionens hållbarhetsarbete, Gabrielle Eriksson, strateg

Gabrielle berättar om Region Västerbottens hållbarhetsarbete och det uppdrag som fullmäktige beslutat om, som heter "Öka kännedom, engagemang och ägarskap i regionens hållbarhetsarbete". Arbetsgruppen består av representanter från alla förvaltningar.

Arbetsgruppen har i uppdrag att ta fram prioriterade aktiviteter för att uppnå målet att öka kännedom, engagemang och ägarskap i regionens hållbarhetsarbete. Bland annat jobbar man väldigt mycket med kommunikation, exempelvis tar man fram en ny sida på intranätet om hållbarhet, ny externwebb och cheffsändningar. Man jobbar för att hållbarhetsmålen ska bli en aktiv del i verksamhetsplaneringen i regionens olika verksamheter. Man vill även få in hållbarhetsperspektiven i alla politiska beslut, exempelvis genom ny tjänsteskrivelsemall. Man har tagit fram en introduktion till nyanställda där man får en grundförståelse för hållbarhet.

Invånarpanelen, som Gabrielle informerat om tidigare, är ännu inte i gång. Däremot finns nu en möjlighet att vara med i en testgrupp för den nya regionwebben. Där ska man testa en enkel, avskalad skiss som visar strukturen, layouten och navigationen för nya regionwebben. Gabrielle frågar om det finns några som vill anmäla sig till denna testgrupp (som tack får man en biobiljett).

SRF och VDTLF Västerbottens dövas teckenspråk länsförening anmäler sig. Övriga tar med sig frågan om **återkommer till sekreterare Emma Brännström senast 30 september om intresse finns.**

Fråga från VDTLF om tillgänglighet och teckentolkning på webb och i introduktionsutbildningen? Gabrielle tar med sig frågan och återkommer.

Notering efter samrådet:

Gabrielle svarar att vissa filmer saknar undertexter, vilket gör det omöjligt för personer med hörselnedsättning att följa innehållet. Självklart behöver detta åtgärdas genom att alla filmer i utbildningen textas. Tyvärr har vi inte resurser att genomföra detta just nu, eftersom vi har många utbildningar på gång.

Introduktion för nyanställda och just Hållbarhet, det är bara text, inga filmer.

10:20 – 10:50 Aktuellt från samrådsparter, fokus på barn och unga. Informera gärna om utmaningar och goda exempel på hur era föreningar arbetar med aktiviteter och delaktighet för barn och unga.

David (HRF) berättar om undergruppen Unga hörselskadade. De agerar coacher, sprider information, ordnar läger och så vidare. Man vill göra mer men det är inte så lätt att nå ut med information. Frågan väcks därmed om hur man i samverkan med regionen kan jobba med detta. Hur kan information från föreningar synas i regionens kanaler, och vice versa.

Therese, VDTLF, berättar om Sveriges dövas ungdomsråd och Norrlands dövas ungdomsråd. Hon håller med om att det behöver samverkas mer med regionen för ökad kommunikation och informationsspridning om olika aktiviteter, men även för att få fler medlemmar.

Kicki, SRF, berättar om att det finns en självständig ungdomsorganisation, Unga med synnedsättning. SRF anordnar läger och aktiviteter som riktar sig till familjer, och på så vis når man även vissa unga. Man behöver utveckla kommunikationen, kanske genom att informera personalen på exempelvis habiliteringen om vilka organisationer som finns. Samtal förs om hur vi tillsammans kan utveckla och stötta ungas organisering och aktiviteter.

Anders Jonsson, uppmuntrar fortsatt fokus på detta och att se det som en gemensam uppgift att nå barn och unga.

Ann-Mari Alenius, lyfter detta med information i väntrum.

Vi pratar om möjligheten till informationspärm och ett förslag är att tillskapa en arbetsgrupp som får jobba med frågan. Förslag att även ha information digitalt. Från regionens håll vill man tillmötesgå detta och man behöver nu utreda hur man på bästa sätt kan skapa och underhålla en sådan pärm/digital information. Sekreterare Emma återkommer i frågan.

Ken Shaw berättar om teaterworkshop och musik- och kulturkväll med olika artister som arrangeras nu. Pilotprojekt med Swedbank-stiftelsen med ungdomar som vill starta eget eller driva egen förening (ungdomar med funktionshinder) för att stötta dem ute i arbetslivet eller ta de första stegen ut i arbetslivet.

10:50 – 11:00 Paus

11:00 – 11:25 Fastighetsenheten, Tobias Mårtensson. Samtal om ny- och ombyggnationer och hur man på bästa sätt kan involvera länets patient- och funktionshinderrörelse.

Tobias är projektchef och berättar om processen för fastigheter.

Han visar en processbeskrivning av "Hantera ändrat behov och krav" vilket är den fastställda process som ska följas när det uppstår ett ändrat behov eller krav gällande lokaler i regionen. Processen består av olika skeenden där det första (efter att ett initiativ tagits) är ett så kallat analyskede som innebär två analyspaket (två olika utredningar). Analyspaket 1 görs av vården som beskriver verksamhetsbehovet tillsammans med lokalstrateg, man gör en värdering av preliminär kostnad mot nytta, sam ser över hur det kan fungera med politiska mål, hur det kan förbättra flöden och samverkan och risk- och konsekvensanalyser – allt detta ur ett vårdperspektiv. Analyspaket 2 sker på fastighetsenheten där man analyserar tekniska förutsättning, ramar för projekt, intressentanalyser, risk- och konsekvensanalyser, etcetera. Därefter beslutas om det ska bli ett projekt eller inte. Om man går vidare med processen så görs förstudie, ytterligare utredningar, tar fram program och handlingar och därefter fattas nytt beslut för projekteringar och därefter tar man fram bygghandlingar.

Tillgänglighet genomsyrar mycket av detta. Skulle man peka ut en del av processen där patient- och funktionshinderrörelsen skulle kunna komma med inspel så skulle det kunna vara i analyspaket 1, alltså den sker på verksamhetsnivå. Men även den del då man granskar ritningar. Regionen har i vissa fall anlitat externa tillgänglighetsexperter som granskat ritningar, vilket gett bra resultat. Men patient- och funktionshinderrörelsen har då inte varit involverad. Samtal för på samrådet om möjligheten att skapa någon form av tillgänglighetsgrupp som skulle kunna konsulteras i vissa projekt. En prioritering krävs eftersom det skulle vara för tidskrävande att delta i alla projekt.

Fråga från samrådet: Kan man garantera att tillgänglighetskonsulterna har hela bredden (inkluderar alla typer av funktionsnedsättning)? Tobias svarar att man vanligtvis fokuserar på rörelse, men att det beror lite på vilket projekt det är. Här är det väldigt viktigt att kravställa blir korrekt från början. Det är lätt att glömma bort hörsel och det visuella. I vissa fall lägger man ansvar på personalen i verksamheten att agera "hjälpmedel" i regionens lokaler i de fall lokalen i sig inte är helt tillgänglighetsanpassad.

Viktigt att jobba med universell utformning – att miljön ska fungera för alla. Detta framgår även av strategi för folkhälsa och funktionsrätt.

Det är tydligt att behovet av ökad samverkan mellan region och funktionsrättsrörelsen är ömsesidig. Frågan om hur vi kan skapa rutiner för ökad samverkan och tidiga inspel i fastighetsprojekt tas vidare.

11:30 – 11:55 Kollektivtrafik, Karolina Filipsson, strateg.

Karolina berättar om kollektivtrafikmyndighetens ansvar. Hon visar ett bildspel som delges samrådsdeltagarna.

Fullmäktige beslutade tidigare om ett trafikförsörjningsprogram. Regionen finansierar de gemensamma kostnaderna.

Man samverkar med funktionsrättsrörelsen genom RTAF-rådet. Syftet är att stärka och utveckla arbetet med tillgänglighet i transportsystemet. Respektive organisation/förening utser vem eller vilka som ska delta. SRF berättar att de har representation i rådet och de upplever att det fungerar bra. En arbetsgrupp från detta råd är tillsatt och denna grupp träffas utanför RTAF-rådets två ordinarie möten/år. Arbetsgruppen behandlar frågor så som utveckling av: utrustning, ledsagning, stationers utformning, förarnas kunskap, information inför en resa och så vidare. Arbetsgruppen tittar även på fordonets utformning.

Man jobbar även med ledsagning (13 bytespunkter i 7 kommuner), vilket är ett sätt att få hjälp i samband med bussbyte och så vidare. En stor punkt är den som är vid Norrlands universitetssjukhus. Man utvecklar också hållplatser och resecentrum så att de ska vara tillgänglig för alla.

Detta med förarens kunskap (förarcertifiering) lyfts ofta och är under ständig utveckling. Förarcertifieringen finns för att de som kör trafiken ska kunna bemöta resenärerna korrekt utifrån resenärens individuella behov

Emma Bäcklund heter den som just nu jobbar med tillgänglighetsfrågorna i länstrafiken i Västerbotten.

Transportstyrelsen är tillsynsmyndighet. Ny tillsyn ska göras i oktober. Där intervjuas bland annat bussförare och busspassagerare. Karolina återkommer med resultatet efter att tillsynen är gjord.

11:55 – 12:00 Kort information om kommande ansökningsperiod för organisationsbidrag.

Emma Brännström berättar att ansökningsblanketten kommer att utvecklas för att bättre spegla riktlinjen samt möta ökade krav på att förebygga välfärdsbrottslighet. Förslag att beredningsgruppen får testa den nya blanketten innan den börjar användas. Detta godtas i samrådet.

Deltagare efterfrågar feedback från de stickprov som genomförts under våren. Emma Brännström (som handlägger dessa bidrag) återkommer senast nästa samråd med detta. Stickproven och de extra kontrollerna görs bara för det senaste bidragsåret, och man behöver därför inte redovisa åren före föregående år.

Övrigt

Önskemål om att dagordningarna/inbjudningarna innehåller lite mer information om varje punkt, så att deltagarna bättre kan förbereda sig.

Den skrivelse som Funktionsrätt/HRF skickat in angående tillgängligt TV-tittande i regionens väntrum är under beredning och kommer att lyftas på nästa samråd, 13 november.

På samrådet 13 november kommer en information om tillgänglig kultur. Den hålls av regionkulturchef Joakim Sandberg.

På samråd framöver kommer information om arbetet med implementering av Handlingsplan för Folkhälsa och Funktionsrätt. Denna punkt flyttas till efter årsskiftet eftersom det inkommit en skrivelse som kommer behandlas på samrådet 13 november. Skrivelsen gäller stöd till närstående (bifogas samrådsanteckningarna) och kommer att besvaras av habiliteringscentrums avdelningschef Sara Franck.

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

NAMN:	Lars Göte Kennet Andersson
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Region Västerbotten
TID:	2026-09-24 10:47:17 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation

NAMN:	Åsa Ann-Mari Alenius
TITEL, ORGANISATION:	Justerare, FUB/Funktionsrätt
TID:	2026-09-25 10:05:49 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation

